Vlaamse Regering

DE VLAAMSE MINISTER VAN BINNENLANDS BESTUUR, BESTUURSZAKEN, INBURGERING EN GELIJKE KANSEN

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Aanvullend pensioenreglement Plan VOnr1 voor de werknemers van de diensten van de Vlaamse overheid, Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) en kabinetsaangestelden – wijzigingen

Samenvatting
Aan het bestaand Reglement van het publieke pensioenstelsel voor de werknemers van de diensten van de Vlaamse overheid, Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) en kabinetsaangestelden, het Plan VOnr1, worden enkele wijzigingen aangebracht. De veranderde feitelijke, vooral praktische, of juridische omstandigheden maken dat deze wijzigingen noodzakelijk of wenselijk zijn.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsdomein: Kanselarij, Bestuur, Buitenlands Beleid en Justitie
Beleidsveld: Interne Dienstverlening van de Vlaamse overheid, met uitzondering van de facilities en de ICT.
Er ligt geen specifieke beleidsmatige doelstelling aan de oorsprong van deze nota.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

De Vlaamse Regering heeft het initieel aanvullend pensioenreglement Plan VOnr1 voor de werknemers van de diensten van de Vlaamse overheid, Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) en kabinetsaangestelden op 3 mei 2019 goedgekeurd (VR 2019 0305 DOC.0657/1 en DOC.0657/2). Dit pensioenreglement heeft de kenmerken van het publieke pensioenstelsel verder uitgewerkt, zoals toegezegd door de Vlaamse Regering in de rechtspositieregelingen van deze werknemers en kabinetsaangestelden.
Zoals hierna blijkt (zie 2. Inhoud), dringen zich enkele wijzigingen aan het pensioenreglement op, die noodzakelijk of wenselijk geacht worden gelet op de veranderde feitelijke, vooral praktische, of juridische omstandigheden.
De actuarieel-technische methoden, die gehanteerd worden voor de financiering van het aanvullend pensioenstelsel, worden niet gewijzigd, evenmin als de samenstelling van de technische voorzieningen die de financiering kan beïnvloeden, zodat een formeel advies van de actuariële functie bij het Vlaams Pensioenfonds niet vereist is.

Wanneer de inrichter van een aanvullend pensioenstelsel een (openbare) werkgever is, bepaalt artikel 39, § 1, 3°, van de wet van 28 april 2003 betreffende de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige aanvullende voordelen inzake sociale zekerheid (afgekort WAP) dat de ondernemingsraad voorafgaand advies geeft over "de toepassing, de interpretatie en de wijziging van het pensioenreglement".
Voor de toepassing van die wetsbepaling binnen de Vlaamse overheid en de SERV wordt verstaan onder ondernemingsraad: het Sectorcomité XVIII (art. 48/2, § 1, 4°, c), WAP) en onder voorafgaand advies: een protocol (art. 48/2, § 1, 6°, WAP).

De voorgestelde wijzigingen aan het initieel pensioenreglement zijn het voorwerp geweest van protocol nr. 404.1284 houdende de conclusies van de vergadering van 22 november 2021 in het Sectorcomité XVIII dat geen opmerkingen heeft gegeven.

2. INHOUD

De volgende wijzigingen worden aan het pensioenreglement Plan VOnr1 aangebracht:

2.1. Dienstvrijstelling in het kader van artikel 42 van de arbeidswet van 16 maart 1971.

Volgens artikel VII 109novies van het Vlaams Personeelsstatuut, gewijzigd bij besluit van de Vlaamse Regering van 6 september 2019, worden ook de afwezigheidsperiodes ingevolge dienstvrijstelling in het kader van artikel 42 van de arbeidswet van 16 maart 1971 gelijkgesteld met werkelijk geleverde prestaties, naast ziekteverlof, moederschapsrust, vader- of meemoederschapsverlof en geboorteverlof. Wanneer een werkneemster zich bij de uitvoering van het werk blootstelt aan agentia, procedés of omstandigheden die een risico's inhouden voor de zwangerschap, de lactatie of de gezondheid van het kind, kan het toekennen van een dienstvrijstelling vereist zijn.
Het contractueel personeelslid behoudt in die periodes het recht op een aanvullend pensioen gefinancierd met vaste bijdragen van 3% van het salaris. Deze regeling geldt niet alleen voor de contractuele personeelsleden binnen de diensten van de Vlaamse overheid, maar is krachtens specifieke rechtspositieregelingen ook toepasselijk op de contractuele personeelsleden van de SERV en de kabinetsaangestelden.
De hierboven vermelde dienstvrijstelling wordt toegevoegd aan artikel 1.4. "Gelijkgestelde Periode van Afwezigheid" van het pensioenreglement Plan VOnr1 om dit artikel in overeenstemming te brengen met de hierboven vermelde reglementering.

2.2. Behoud van de aanvullende pensioenopbouw en de overlijdensdekking in een situatie van tijdelijke werkloosheid wegens overmacht of wegens economische redenen in het kader van de COVID-19-pandemie.

Volgens de wet van 7 mei 2020 ([1]) blijven de bij een aanvullend pensioenplan aangesloten werknemers van wie de arbeidsovereenkomst wordt opgeschort door tijdelijke werkloosheid wegens overmacht of wegens economische redenen in het kader van de crisis van het coronavirus COVID-19 en voor zover het geldend pensioenreglement niet voorziet in de voortzetting van de pensioenopbouw gedurende deze schorsingsperiode – dat laatste is het geval voor het Plan VOnr1 – van de aanvullende pensioentoezegging genieten tijdens die gehele periode. De pensioenopbouw en de overlijdensdekking blijven behouden. Ook de vaste bijdragen die verschuldigd zijn voor die periode, worden berekend overeenkomstig het pensioenreglement alsof de arbeidsovereenkomst niet wordt opgeschort. Deze regeling heeft uitwerking gekregen met ingang van 13 maart 2020 en is na achtereenvolgende verlengingen buiten werking getreden op 30 september 2021. De tijdelijke werkloosheid wegens overmacht of wegens economische redenen in het kader van de COVID-19-

[1] Wet van 7 mei 2020 houdende uitzonderlijke maatregelen in het kader van de COVID-19-pandemie inzake pensioenen, aanvullende pensioenen en andere aanvullende voordelen inzake sociale zekerheid (B.S., 18 mei 2020), gewijzigd, wat de aanvullende pensioenen betreft, door de programmawet van 20 december 2020 (B.S., 30 december 2020), de wet van 2 april 2021 (B.S., 13 april 2021) en de wet van 18 juli 2021 (B.S., 29 juli 2021).

pandemie is voor de toepassing van het Plan VOnr1 ook een aan actieve dienst "Gelijkgestelde Periode van Afwezigheid", zoals dat het geval is bij onbezoldigde schorsing van de arbeidsovereenkomst door ziekteverlof, moederschapsrust, vader- of meemoederschapsverlof, geboorteverlof en, zoals hierboven vermeld, door dienstvrijstelling in het kader van artikel 42 van de arbeidswet.
Het pensioenreglement Plan VOnr1 moet nog formeel worden aangepast aan deze regeling tegen ten laatste 31 december 2022, zoals verplicht gesteld door artikel 10, § 1, van de wet van 7 mei 2020, gewijzigd bij de wet van 18 juli 2021.

Hetzelfde artikel 1.4. "Gelijkgestelde Periode van Afwezigheid" van het pensioenreglement Plan VOnr1 wordt bijgevolg gewijzigd door de volgende bijkomende toevoeging:
"*en tijdelijke werkloosheid wegens overmacht of wegens economische redenen in het kader van de crisis van de COVID-19-pandemie. De regeling voor tijdelijke werkloosheid heeft uitwerking met ingang van 13 maart 2020 en treedt buiten werking op de door of krachtens de wet bepaalde datum."*
De datum waarop de regeling voor tijdelijke werkloosheid buiten werking treedt, wordt wegens de achtereenvolgende wettelijke verlengingen van haar toepassingsperiode in het pensioenreglement Plan VOnr1 niet nader gespecificeerd.

2.3. Geen uittreding binnen hetzelfde multi-inrichterspensioenstelsel (MIP)

De beëindiging van de arbeidsovereenkomst anders dan door overlijden of pensionering, bijvoorbeeld wegens ontslag, heeft tot gevolg dat de aangeslotene werknemer uit het aanvullend pensioenplan treedt. Er is evenwel geen uittreding wanneer de beëindiging van de arbeidsovereenkomst binnen een periode van maximum 30 kalenderdagen te rekenen vanaf de dag volgend op de datum van uitdiensttreding gevolgd wordt door het sluiten van een arbeidsovereenkomst met een andere werkgever die deelneemt aan hetzelfde MIP waartoe de diensten van de Vlaamse overheid, de SERV en de Vlaamse ministeriële kabinetten behoren.
Bij de praktische uitvoering van deze regeling wordt ook de sluiting van een opeenvolgende arbeidsovereenkomst in de maand, volgend op de maand van uitdiensttreding, als een aaneensluitende periode beschouwd, aangezien de aansluiting tot het Plan VOnr1 altijd gebeurt op de eerste van de maand van indiensttreding. Dit wordt evenmin als een uittreding beschouwd. De periode kan in dat laatste geval echter iets langer zijn dan het strikte maximum van 30 kalenderdagen zoals nu bepaald is. De praktijk heeft dus geen nadelige gevolgen voor de aangeslotenen.
Artikel 1.24. "Uittreding", tweede lid, eerste gedachtestreepje, van het pensioenreglement Plan VOnr1 wordt aangepast aan de praktijk als volgt:
"*Er is geen Uittreding*
- wanneer de beëindiging van de arbeidsovereenkomst binnen de maand, volgend op de maand van uitdiensttreding, gevolgd wordt door de sluiting van een arbeidsovereenkomst met een Werkgever die deelneemt aan hetzelfde MIP."

2.4. Definitie van Werknemer – kabinetsaangestelde wordt voor de toepassing van het Plan VOnr1 gelijkgesteld aan Werknemer

Artikel 1.29. van het pensioenreglement Plan VOnr1 definieert "Werknemer" als "de natuurlijke persoon in dienst van de Werkgever en die ingevolge een arbeidsovereenkomst als werknemer tewerkgesteld is bij de Werkgever en in dat kader onderworpen is aan de Belgische sociale zekerheid (een aansluiting aan de Overzeese Sociale Zekerheid wordt niet beschouwd als zijnde onderworpen aan de Belgische sociale zekerheid)".
Aangezien ook de kabinetsaangestelde, die niet verbonden is met een arbeidsovereenkomst, van een aanvullend pensioen geniet, wordt het begrip "Werknemer" in artikel 1.29. verruimd tot de kabinetsaangestelde door de toevoeging van een tweede lid als volgt:
"De kabinetsaangestelde wordt voor de toepassing van dit Reglement als Werknemer beschouwd. De bepalingen van dit Reglement zijn van overeenkomstige toepassing op de kabinetsaangestelde."

2.5. Geen aansluiting bij het Plan VOnr1

Artikel 4 "Aansluiting bij het plan" in het pensioenreglement Plan VOnr1 voorziet in een aantal gevallen waarin contractuele personeelsleden niet worden aangesloten bij het Plan VOnr1. Zo somt dat artikel ook enkele categorieën van personeelsleden op die op 1 januari 2018 – de datum waarop het Plan VOnr1 ten vroegste uitwerking heeft gekregen – van een bestaande – voordeliger – aanvullende pensioenregeling genieten en die niet vrijwillig kiezen voor de aansluiting bij het Plan VOnr1. Zij behouden hun pensioenrechten in de bestaande pensioenregelingen en bouwen geen rechten op in het Plan VOnr1.

In artikel 4 wordt een categorie, die in het initieel pensioenreglement bij vergetelheid niet werd vermeld, toegevoegd als volgt:

"- de contractuele personeelsleden die op 1 januari 2014 overgeheveld zijn van de Vlaamse Regulator van de Elektriciteits- en Gasmarkt."

De woorden "zoals opgesomd in het Besluit van de Vlaamse Regering van 15 maart 2019 tot wijziging- van het personeelsstatuut van 13 januari 2006" worden geschrapt. Ze hebben immers geen relevante betekenis.

2.6. Financiering

Voor een werknemer die tijdens het volledige kalenderjaar voldoet aan de aansluitingsvoorwaarden van het Plan VOnr1, wordt elk jaar, op 31 december, op zijn Individuele Rekening T een Toelage voor pensioen toegekend die gelijk is aan de vaste bijdrage van 3% op het salaris rekening houdend met zijn Gemiddelde Tewerkstellingspercentage. Wanneer de werknemer niet tijdens het volledige kalenderjaar voldoet aan de aansluitingsvoorwaarden wordt bij de toekenning van die toelage ook rekening gehouden met het aantal tewerkstellingsmaanden.

Wanneer een werknemer bij de ene werkgever uit dienst treedt om bij een andere werkgever in dienst te komen en beide werkgevers tot hetzelfde MIP behoren, wordt de Toelage voor pensioen met betrekking tot het volledige kalenderjaar niet toegekend op 31 december, maar op het moment waarop hij van werkgever verandert. Dit wordt nu niet op die manier in het pensioenreglement Plan VOnr1 geregeld.

In de praktijk worden twee toelagen toegekend: een toelage die refereert naar de tewerkstellingsperiode bij de vorige werkgever en een tweede toelage met betrekking tot de tewerkstellingsperiode bij de nieuwe werkgever. In die omstandigheid kan de Referentiewedde of de berekeningsbasis voor de vaste bijdrage van 3% niet bepaald worden door het gemiddelde van het bruto voltijds maandsalaris (verhoogd met de haard- of standplaatstoelage) van de eerste en de laatste tewerkstellingsmaand van het kalenderjaar (en vermenigvuldigd met de factor 13,82). Het is in de praktijk ook niet werkbaar gebleken dat de vorige werkgever nog salarisgegevens van een voorbije tewerkstellingsperiode aan de administratief beheerder doorstuurt op het moment van de toekenning van de toelage op 31 december, wanneer de werknemer al enige maanden bij de nieuwe werkgever in dienst is. De vorige werkgever kan volgens de overeenkomst van overname van rechten en verplichtingen in het kader van het MIP (gevoegd als bijlage bij het pensioenreglement Plan VOnr1) evenmin worden aangesproken voor de nakoming van de verplichtingen die betrekking hebben op de tewerkstellingsperiode bij de nieuwe werkgever. De vorige werkgever kan dus niet mee de gevolgen dragen van een eventuele salarisstijging bij de nieuwe werkgever.

Om die redenen wordt de regeling uit de praktijk in artikel 5 "Financiering" van het pensioenreglement Plan VOnr1 als volgt vastgelegd:

"De Toelage voor pensioen voor de Referentieperiode waarin de beëindiging van de arbeidsovereenkomst overeenkomstig artikel 1.24 gevolgd wordt door het sluiten van een arbeidsovereenkomst met een Werkgever die deelneemt aan hetzelfde MIP, wordt toegekend:
1° door de vorige Werkgever op de laatste dag van de maand van uitdiensttreding met betrekking tot de periode van tewerkstelling bij deze Werkgever, en
2° door de nieuwe Werkgever op de laatste dag van de maand van tewerkstelling in het kalenderjaar met betrekking tot de periode vanaf de eerste van de maand van indiensttreding bij deze Werkgever."

2.7. Waarborg overlijden

De in het pensioenreglement Plan VOnr1 bepaalde waarborg overlijden voorziet in de uitkering van de opgebouwde pensioenreserves aan de begunstigde(n) in geval van overlijden van de aangeslotene vóór zijn pensionering.
In tegenstelling tot wat het geval is voor het pensioenkapitaal dat betaald wordt op het ogenblik van de pensionering (artikel 7), bepaalt artikel 8 "Waarborg overlijden" niet het tijdstip waarop die waarborg overlijden wordt uitbetaald. Dit is een leemte die nu wordt aangevuld door het toevoegen van de volgende bepaling:
"De waarborg overlijden wordt aan de Begunstigde(n) betaald op het ogenblik van overlijden van de Aangeslotene."

2.8. Jaarlijks pensioenoverzicht

Sinds de wet van 11 januari 2019 tot omzetting van de richtlijn (EU) 2016/2341 van het Europees Parlement en de Raad van 14 december 2016 betreffende de werkzaamheden van en het toezicht op instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening (IBPV) en tot wijziging van de wet van 27 oktober 2006 betreffende het toezicht op de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening wordt voortaan het begrip "pensioenoverzicht" gehanteerd in plaats van het begrip "pensioenfiche".
Artikel 17 "Jaarlijkse pensioenfiche" van het pensioenreglement Plan VOnr1 wordt aangepast aan de nieuwe terminologie.

2.9. Verwerking van persoonsgegevens

De contactgegevens van de functionaris voor gegevensbescherming (DPO) zijn gewijzigd. Het pensioenreglement vermeldt ook de vindplaats van het privacy beleid en de privacy verklaring op de webpagina van het Vlaams Pensioenfonds. Artikel 19 "Verwerking van de persoonsgegevens" van het pensioenreglement Plan VOnr1 wordt in die zin aangepast.

2.10. Opheffingsbepaling en bijlage

Het Reglement van het publieke pensioenstelsel voor de werknemers van de diensten van de Vlaamse overheid, SERV en kabinetsaangestelden, goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 3 mei 2019, wordt opgeheven en vervangen door het nieuw aangepast reglement. Het nieuw reglement is voor het overige identiek aan het opgeheven reglement.
De bestaande overeenkomst van overname van rechten en verplichtingen in het kader van MIP, gevoegd als bijlage bij het op te heffen reglement, blijft ongewijzigd en zal worden gevoegd als bijlage bij het nieuw reglement.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel heeft geen financiële weerslag.

De Inspectie van Financiën heeft gunstig advies gegeven op 19 januari 2022.

Het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor het budgettair beleid, is niet vereist.

B. ESR-TOETS

Het voorstel heeft geen ESR impact.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel heeft geen impact op het personeel van de Vlaamse overheid.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het voorstel heeft geen impact op het personeel, de werkingsuitgaven, investeringen, schuld en ontvangsten van de lokale en provinciale besturen.

4. VERDER TRAJECT

Niet van toepassing.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1° haar goedkeuring te hechten aan de voorgestelde wijzigingen aan het Reglement van het publieke pensioenstelsel voor de werknemers van de diensten van de Vlaamse overheid, SERV en kabinetsaangestelden;

2° de Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen te gelasten om dit gewijzigd Reglement namens de Vlaamse Regering te ondertekenen.

De Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen,

Bart SOMERS